

به نام
آدمیان و انجلا کتابکم

کتابخانه
تری ایگلتون
چگونه
ادبیات بخوانیم
مشیت علایی

کتابخانه تری ایگلتون در شهر تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۷۹-۹۳۶۸۸
تلفن: ۷۹-۹۳۶۸۸

کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون

کتابخانه تری ایگلتون

کتابخانه تری ایگلتون

کتابخانه تری ایگلتون

کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون
کتابخانه تری ایگلتون

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

م. ش. م.: بختون، تری، ۱۹۴۳ - ؟

عن ابن جریر بنحو انیم

نام پدیدآورنده: تری گالین (Eagleton, Terry)

ترجمہ:

مشخصات نشر: تهران: انتشارات آریانا، ۱۳۸۴

مشخصات ظاهری:

شایک: ۹۷۷.۶۰۰-۹۲۷۱۹-۹-۳

وضعیت فهرست نویسی:

یادداشت: عنوان اصلی: How to read literature, [2013]

یادداشت: واژه‌نامه

یادداشت: نمایه

موضوع: ادبیات - - تاریخ و نقد

موضوع: ادبیات -- تاریخ و نقد -- نظریہ

شناسه‌ی افزوده: علایی، مشیت، ۱۳۲۸ - ، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۸ چ ۹ الف / ۸۱ PN

رده‌بندی دیویی: ۸۰۱/۹۵

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۰۴۹۴۸۷

هنرهای میدانضربت لیلا

نشر / بیتا (شعاعان کوچک): تهران، خ مطهری، خ سرداران، نبش کوچه‌ی مجلسی، پلاک ۲۷/۲
زنگ دوم / تلفن: ۸۸۹۳۶۰۶۳

عنوان: چگونگی ادبیات بخوانیم
پدیدآورنده: نر، ایک، ن
ترجمه: مشیت لایی
مدیر هنری و طراح گرافیک: فاطمه رضائ
صفحه‌آرا: الهام زرگران
چاپ جلد: چاپ صنوبر
چاپ متن و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات
نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۱۹-۳-۹
پست الکترونیک: lahita.pub@gmail.com

همه‌ی حقوق این اثر برای نشر لاهیتا محفوظ است

مراکز پخش: پیام امروز: ۶۶۴۹۱۸۸۷
دوستان: ۶۶۴۰۰۹۸۷
سرزمین: ۶۶۹۶۷۰۰۷
ققنوس: ۶۶۴۶۰۰۹۹

فهرست مطالب

۱۱	یادداشت مترجم
۱۳	پیش گفتار
۱۵	۱. اوایل
۶۵	۲. شخصیت
۱۰۵	۳. روایت
۱۴۷	۴. تفسیر
۲۱۱	۵. ارزش
۲۴۷	واژه نامه
۲۴۹	نمایه

یادداشت مترجم

نام تری ایگلتن، چنان‌که خود در «پیش‌گفتار» کتاب حاضر اظهار داشته، تداعی‌کننده‌ی نظری ادبی و سیاست است. کتاب *چگونه ادبیات بخوانیم*، هم‌چون کتاب دیگر او *چگونه شعر بخوانیم*، بی‌آن‌که از نظریه‌ی ادبی و نقد سیاست دور شده باشد، در قالب کتابی که مشخصات آن متن درسی را دارد، به نقد علمی یا کاریستی می‌پردازد، شاخه‌ای از نقد، به‌ویژه در میان دانشجویان رشته‌ی ادبیات، بسیار پرتعداد است. تجربه‌ی سال‌ها تدریس در مقام استاد ادبیات انگلیسی، صلاحیت ویژه‌ای برای نوشتن چنین کتابی به ایگلتن بخشیده است. کتاب با آن‌که، به بیان نویسنده، برای «مبتدی‌ها» تنظیم شده است، قطعاً برای میان‌جیان و حرفه‌ای ادبیات هم حاوی بسیاری نکات ارزشمند و روشن‌گر خواهد بود. و شاید آن‌چه برای نگارش کتاب‌های مشابه در زبان فارسی، که جای خالی‌شان در کنار نظریه‌پردازان‌های دشوارفهم، کاملاً محسوس است.

ایگلتن هدف از تألیف کتاب را کمک به خلاصی «متن‌های ادبیات از بحرانی اعلام می‌کند که این «هنر» یا «متن» را در معرض زوال و انزجار قرار داده است، بحرانی برآمده از تشکیک در عقل سلیم یا شعور متعارف که منجر به «عدم شفافیت» است. ایگلتن ابزار «سامان‌بخشی» به این وضعیت نابسامان نظری ادبی را مقدمتاً، در توجه کامل به عناصر و مصالح صوری آثار ادبی جست‌وجو می‌کند، اما به منظور مرزبندی با «منتقدان نو»، در همه‌حال موضع سیاسی متعهدانه و تاریخ‌محور خود را حفظ می‌کند، تا نشان دهد که تحلیل مبتنی بر «خوانش دقیق» در صورتی با لذت همراه است که مؤید به معرفت‌فرا-متنی باشد. درواقع، ایگلتن «تحلیل» و «لذت» را نه فقط منافعی یک‌دیگر نمی‌داند، بلکه آن‌ها را مکمل هم می‌شمارد.

شفقت ایگلتن در قبال محرومان و ستم‌دیدگان، و بالعکس، نفرت آمیخته به تحقیر

او از نیروهای بهره‌کش در سراسر کتاب، به‌ویژه در تحلیل درخشان او از رمان/آرزوهای بزرگ به چشم می‌خورد، به‌ویژه آن‌جا که تمدن انسان را برآمده از فقر و جرم و بی‌عدالتی توصیف می‌کند. توجه به‌ظاهر فرمالیستی ایگلتون بر اهمیت زبان و پرهیز از بیان کلیشه‌ای و تکیه بر نوآوری، از موضع رادیکال او حکایت می‌کند. واکنشی در برابر استفاده‌ی کالایی از زبان و تقلیل آن تا حد شیئی یک‌بارمصرف، که شاخصه‌ی بارز فرهنگ سرمایه‌سالار است.

زبان ایگلتون در این کتاب، شاید در واکنش به زبان پرتکلف و متصلب آکادمیک، ربانی‌ست ساده، آمیخته به اصطلاحات عامیانه، و بعضاً ساختارهای نحوی بدون مجوز تریازنی "دستوری". او این عدم تصلب را در تفسیر و ارزش‌گذاری آثار ادبی هم دخالت می‌دهد و هیچ تفسیری را ابدی نمی‌داند. تفاسیر و متعلق آن‌ها، یعنی آثار ادبی، همه با هم برای اجتماعی-تاریخی‌اند، و به اعتبار ارزش‌های اجتماعی-تاریخی، واجد اعتبار می‌شوند. از اعتبار می‌افتند.

در پایان یادآور می‌شوم که همه‌ی پانوشته‌های کتاب از مترجم است.

مثبت علایی

پیش‌گفتار

هنر تحلیلی آثار ادبی، مثل رقص قیقاب، سرپا اما روبه‌موت است. جریانی که نیچه آن را «هنر خوانی» می‌نامید، کلاً رو به انقراض می‌رود. این کتاب، با بضاعت اندک خود، و با توجه کامل به فرم و صناعات ادبی، در پی سامان‌بخشیدن به این وضع است. منت‌طبان این کتاب نوعاً مبتدی‌ها هستند، اما امیدوارم برای کسانی هم که درگیر مطالعات ادبی اند یا آن‌ها که در اوقات فراغت‌شان از خواندن شعر و رمان و نمایش‌نامه لذت می‌برند، مفید واقع شود. کوشیده‌ام مفاهیمی هم‌چون روایت، پی‌رنگ، شخصیت، زبان ادبی، حقیقت ادبیات داستانی، تفسیر انتقادی، نقش خواننده، و مسأله‌ی ارزش-داوری را حتی از کتابها روشن کنم. این کتاب حرف‌هایی هم درباره‌ی بعضی از نویسندگان، و برخی جریان‌های ادبی مثل کلاسیسیسم، رمانتیسم، مدرنیسم و رئالیسم، برای کسانی که شاید به همین اصطلاحاتی احتیاج داشته باشند، مطرح کرده است.

خیال می‌کنم نام من برای کتاب‌خوان‌ها، قبل از هر چیز، ادآور نظریه‌ی ادبی و نقد سیاست باشد، و [از همین‌رو،] شاید بعضی از خواننده‌ها این کتاب بخواهند بدانند که بر سر این علایق و دل‌مشغولی‌های من چه آمده است. پاسخ این است که طرح پرسش‌های سیاسی یا نظری درباره‌ی متون ادبی ممکن نیست مگر آن‌که خواننده از حساسیتی که لازمه‌ی فهم زبان این متون است کمابیش بر‌سوردار باشد. خواسته‌ام بعضی ابزار اصلی کار نقد را در اختیار خواننده‌ها و دانشجویان قرار دهم، ابزاری که بدون آن، پرداختن به موضوعات دیگر نامحتمل است. امیدوارم در جریان این کتاب نشان داده باشم که تحلیل انتقادی می‌تواند مایه‌ی سرگرمی و التذاذ باشد، و با این کار، به بطلان این پنداشت نادرست که تحلیل و التذاذ را دشمن یک‌دیگر می‌داند، کمک کرده باشم.